

Den, kdy se v Ústí nemlčelo: Muži, konsent a trauma v centru pozornosti během nultého ročníku Dnu pro sociální bezpečí

28.5.2025 - | Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem uspořádala vůbec první Den sociálního bezpečí v regionu. Pilotní ročník nově vzniklé platformy pro otevřenou diskusi o tématech, která jsou ve společnosti často přehlížena nebo tabuizována, se zaměřil na duševní zdraví mužů a současné vnímání sexuálního násilí a souhlasu. Akce propojila akademickou půdu, neziskové organizace, odborníky i veřejnost, a vytvořila prostor pro sdílení, empatii a prevenci.

„Ve společnosti stále přetrvává představa, že o některých věcech by se raději nemělo mluvit. My jsme se rozhodli jít opačnou cestou – o citlivých tématech mluvit otevřeně, s respektem a odborností. Jen tak lze na univerzitě vytvářet bezpečný prostor, ve kterém se mohou studující plně rozvíjet,“ uvedla Mgr. Lucie Tesařová, ombudsmanka UJEP a hlavní organizátorka akce. *„Mám obrovskou radost, že nultý ročník slaví tak hojnou účast,“* vyjádřil se k akci jeden z prorektorů UJEP doc. PhDr. Vlastimil Chytrý, Ph.D.

Dopolední blok otevřela debata na téma **duševního zdraví mužů**, kterou odstartovaly zábavné ukázky extrémních případů mužství, ale i edukativní video z platformy ČT Edu. Na tuto vlnu se okamžitě naladil sociolog a terapeut Mgr. Petr Matoušek s úvahou o mužské psychice pod tlakem mýtů a změněného postavení žen. Diskusi dále rozvinuly odbornice z praxe Mgr. Barbora Pšeničková, ředitelka neziskové organizace **NEVYPUSTĚ DUŠI**, a Mgr. Adéla Klingelová, krizová interventka a lektorka programu **Zvládání vzteku z LIGY OTEVŘENÝCH MUŽŮ**. Shodli se na tom, že ideální muž nejen že není ani Ken z Barbie, ani Filip Turek, ale jednoduše neexistuje. *„Role muže ve společnosti nikdy nebyla tak nejistá jako dnes. Potřebujeme se přestat fixovat na zastaralé vzory, a otevřít tak cestu k novému, zdravějšímu mužství,“* zaznělo v jedné z diskusních výměn, do které se zapojilo i publikum. Úplným závěrem se potom stalo potvrzení premisy, že muži pláčou, a že to bývá právě společenský tlak na výkonnost a potlačování emocí, které vedou k úzkostem či drastickým činům v podobě sebevražd, které muži páchají až 4x častěji než ženy.

Odpolední část akce se zaměřila v lidskoprávní dimenzi na řešení problematiky sexuálního násilí. V panelu vystoupily Johanna Nejedlová, zakladatelka neziskové organizace **KONSENT**, právnička Mgr. Johana Vrbová z kanceláře **HRDÁLEGAL** a asistentka soudce JUDr. Aneta Schwarzová. Společně rozebraly nejen současnou definici znásilnění a její nedostatky a mýty přetrvávající ve veřejném diskursu, ale i ty, které působí rozpory v soudních síních. *„Až 70 % obětí se kvůli šoku a tzv. zamrznutí vůbec nedokáže bránit. Přesto u nás dodnes přetrvává představa, že znásilnění musí být spojeno s aktivním odporem. To je tragický omyl,“* zdůraznila JUDr. Schwarzová.

Panelistky i závěrečné video **Tea consent** rovněž připomněly, že souhlas není samozřejmý a musí být svobodný, informovaný a neustále trvající. Odborné názory se prolínaly se zážitky z praxe soudnictví – znepokojující se stalo i připomenutí reality, že i když judikatura na ochranu proti sexuálním a mravnostním činům existuje, ještě neodráží vzdělanost samotných soudců v těchto tématech, a už vůbec povědomí společnosti.

Den sociálního bezpečí vznikl ve spolupráci ombudsmanky UJEP a studentské iniciativy. Univerzita se tak připojuje k širší snaze otevírat obtížná témata nejen v akademickém prostředí, ale i v

celospolečenské rovině. „*Nejde jen o přepsání mužského kódu nebo přísnější tresty. Jde o odvahu mluvit beze strachu – o sebevraždách, o traumatech, o znásilnění – a o snahu témata začlenit do běžného života,*“ shrnul moderátor akce, David Tesař.

„*To, co považuji za dosud neuvěřitelné, je spektrum hostů, které se nám podařilo na akci nalákat – od odborníků na mužské duševní zdraví až po ženy v zenu napříč profesemi, bojující za redefinici znásilnění. Vznikla opravdová diskuse, ne formální panel – to byl silný zážitek,*“ doplnila jedna z organizátorek, Světlana Truhlářová.

Akce vznikla v naději, že se ze **Dne sociálního bezpečí** stane každoroční událost. Reflexe současných společenských výzev, otevřenost a respekt jsou hodnoty, které ústecká univerzita považuje za klíčové pro bezpečné studijní i pracovní prostředí.

„*Pokud chceme budovat společnost bez předsudků, tedy aktivně destigmatizovat, musíme se umět dívat i tam, kam to bolí, a nezavírat nad problémy oči v naději, že přebolí. Nemůžeme se dočkat toho, co přinese program příštího ročníku,*“ uzavírají organizátoři.

<https://www.ujep.cz/cs/54239/den-kdy-se-v-usti-nemlcelo-muzi-konsent-a-trauma-v-centru-pozornosti-behem-nulte-rocniku-dnu-pro-socialni-bezpeci>